

AKTUALNO Vprašanje

Cas letnih dopustov je pravzaprav tu. Topli dnevi že sedaj marsikoga izvabijo v naravo, na dopust. Vendar običajno zelo malo ljudi izkoristi letne dopuste spomladsi, jeseni ali pozimi. Navadno je najhujši val letnih dopustov prav v juliju in avgustu. Ti meseci se zato občutno poznajo v proizvodnji, ki se ponekod zato občutno zmanjša.

Temu je lahko vzrok nesnotrna razpoložitev letnih dopustov delavcev, neor-

ganizirano dovoljevanje dopustov, ki povzroča ozka grla in nekod celo zastoje. Res je, da si ljudje želijo na dopust prav v poletnih mesecih in da jim tudi te pravice ne gre krati. Toda pri vsem je treba upoštevati tudi proizvodnjo.

V podjetjih sicer ponekod bolj, drugje manj upoštevajo pomembnost tega vprašanja, ki se pokaže navadno prav pri končnem letnem uspehu. Vendar pa so še primeri, ko dopuščajo reševanje tega slučajnostim in prepuščajo odlo-

čitev izključno željam, ki pa jih ne poskušajo vsklajevati s proizvodnjo.

Delavci pa se še premalo poslužujejo ugodnosti, ki jih imajo v gostinskih obrahah v času pred in po glavnem sezoni. Morda s tem niso dovolj seznanjeni. Saj bi si tako marsikdo, ki nima dovolj denarja, da bi preživel dopust v dokaj dragih penzionih v glavnem sezoni, lahko privoščil letovanje v predali posezonskem času, ko so v vseh krajih popusti.

AKTUALNO Vprašanje

BLEJSKA RAZGLEDNICA

Vsak bi rad imel spomin z Bledu

Glas Gorenjske

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO XI, ST. 42 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 2. JUNIJA 1958

Na Bledu posvet strokovnjakov za hidravliko

Hidroenergija bo 16-krat večja

V četrtek dopoldne se je na Bledu začelo drugo posvetovanje sveta LRS Ing. Viktor Kotnik in v imenu blejske občine Jože Kapus. Navzoč pa je bil tudi član Izvršnega sveta LRS Matija Maležič. Posvetovanje bo trajalo tri dni, naslednje štiri dni pa imajo na sprednu strokovne ekskurzije v soške savske in dravskie elektrarne, v Litostroj, Vodogradbeni institut v Ljubljani in Koprsko luko.

Strokovnjaki za hidravlična vprašanja bodo obravnavali 8 večjih vprašanj s področja hidravlike. — Med najpomembnejše teme spada prav gotovo problematika pri sistemih za namakanje, rečna hidrav-

lika in problematika akumulacijskih bazenov. Govorili bodo tudi o brodarski in morski hidravliki in tako dalje. Za posvetovanje so pripravili 63 referatov, od katerih je 31 iz Jugoslavije, ostale pa so pripravili tudi strokovnjaki, največ od teh Franci.

Posvetovanje se udeležuje tudi prof. L. Scande, član franc. akademije znanosti iz Pariza, ki ga je odlikoval predsednik republike marschal Tito za zasluge pri razvoju jugoslovanskega elektrosgospodarstva.

V svojem pozdravnem govoru je ing. Kotnik med drugim dejal: »Problemi hidravlike, o katerih bodo razpravljali, zanimajo danes vse države, ki razvijajo svojo tehniko in gospodarstvo. Se posebej važnost pa prisotimo razvoju tehnične panoge v Jugoslaviji, ki se je z lastnimi silami dvignila iz predvojne zaostalosti in ki s po-

spešenem tempom izgraje socializem. Za izkorščanje našega vodnega potenciala smo vsa leta po vojni uporabili zelo velik del narodnega dohodka, kar je dalo tudi velike gospodarske rezultate. 43 hidrocentrali, ki smo jih po vojni gradili in od katerih je večji del obravlja, bo enočilo, da se bo proizvodnja hidroenergije povečala od predvojne polovice milijarde kilovatnih ur, po dokončani izgradnji na okoli 8 milijard ali za 16-krat. —

13. JULIJA V ŠKOFJI LOKI
Proslava 15. obletnice
ustanovitve
Prešernove brigade
v okviru proslav
bitke na Sutjeski

Velike priprave za proslavo 15. obletnice znagoslavnih borb na Sutjeski, ki bodo na Dan borca — 4. julija po vsej Jugoslaviji (osrednja proslava pa v Tjentistu), so že v teku tudi v našem okraju. O tem so pred dnevi razpravljali na razširjeni seji Okrajnega odbora Zvezne borcev. Na centralne proslave v Sutjeski bo šla iz našega kraja delegacija 30 borcev. Prostor je v tej ozki dolini zelo omejen in je določeno število za največ 50.000 udeležencev iz vse Jugoslavije. Toda eposoje Sutjeske v naši NOB bomo proslavljali po naših krajinah. Tiste dni bodo imeli vse organizacije ZB svoje seje, na katerih bodo govorili o velikih dogodkih, o vlogi v pomenu Sutjeske za našo zmagijo. Hkrati bodo v tistih dneh organizacije ZB pripravile različne proslave v spomin na Sutjesko in osvobodilno borbo sploh. Tako bodo v Cerkljah 4. julija odkrili spomenik padlim borcev, drugie pripravljajo odprtje spominskih plošč, uredili in okrasili bodo tudi grobove padlih borcev itd.

Največja okrajna manifestacija v okviru proslav Sutjeske pa bo v nedeljo, 13. julija, v Škofji Loki. Obenem bo to tudi proslava 15. obletnice ustanovitve najpomembnejše udarne partizanske enote na Gorenjskem — Prešernove brigade. Pod tem naslovom to proslavo tudi pripravljajo. Toda zajeti mora vse borce, vse aktiviste, interniranke, kurirje in terence. Letošnji 13. julij naj bi bil le praznik borcev Prešernove brigade, marveč praznik vseh, ki so kakorkoli sodelovali v boju za osvoboditev in z njimi pravnik vseh delovnih ljudi Gorenjske.

K. M.

Druga kranjsko-koprska brigada „Toneta Tomšiča“ odšla na delo

petek popoldne se je zbralo v Kranju okoli 80 mladinc, in mladink z Gorenjske. Pridružilo se jim je še okoli 40 mladink in mladincev iz koprskega okraja. Formirali so skupno brigado in soboto zjutraj odšli na delo. Brigada nosi ime »Toneta Tomšiča«. Komandant brigade je Vinko Iskra z Bledu. Na delu bodo ostali dva meseca. Njihovo delovnišče bo Sentjur pri Mirni peč na Dolenjskem. Pri njihovem delu jim želimo mnogo uspeha!

OB LETOSNJEM OBČNEM ZBORU OZZ KRANJ

Slabo pripravljeni gospodarski načrti

Kranj, 1. junija. — Danes dopoldne je bil občni zbor Okrajne zadružne zveze za Gorenjsko. Razen delegatov sta se zborna udeležila še sekretar okrajnega komiteja ZKS tov. Franc Popit in tajnik glavne Zadržne zveze LRS tov. Žan More.

Iz poročila, ki ga je v uvodu občnega zabora podal tovarš Tonče Hafner posnemamo: Pri stavljanju in sprejemaju letosnjih gospodarskih načrtov je bilo ugotovljeno, da je le tretjina zadrug resno in s prizadevanjem opravila to delo. Mnogo je namreč zadrug, ki načrtov še sploh niso sprejeli. Med temi zadrugami so Leše, Kovor, Srednja Dobrava, Bohinjska Bela, Brezje, Lesce, Lučine, Stara Fužina, Trboje in Zalog. Tovariš Hafner omenil, da so gospodarske načrte na mnogih občnih zborih kmetijskih zadrug sprejemali le formalno, brez globlje gospodarske presoje. Ponajvečkrat je za razpravo o gospodarskih načrtih zmanjkalo časa, medtem ko je razprava na občnih zborih potekala o čisto drobnih in celo osebnih interesih posameznikov.

Spregovoril je tudi o svetih zadrug, ki jih bomo na Gorenjskem dobili letosno jesen. Poudaril je, da bodo ti sveti največ-

ja pomoč sedanjim upravnim odborom, ki so zaradi obsežnosti dela operativno marsikje zaostali.

Letos bodo tudi na Gorenjskem dokončno oddvojili nekmetijske dejavnosti od kmetijskih zadrug.

Na tem področju so dosedaj največ storili v Poljanski dolini, kjer je kmetijska zadruga odločno ukrepala po smernicah načega splošnega družbenega razvoja. Iz razgovora s predsednikom KZ Gorenje vas smo izvedeli, da ti obrati kljub oddvojitvi nimajo težav pri svojem gospodarjenju. Seveda je k temu v mnogem pripomogla posebna skrb občinskega ljudskega odbora.

V razpravi, ki je bila dokaj živahnja, so govorili tudi o združitvi nekaterih slabotnejših zadrug (tako n. pr. zadrug v Kovoru, Križah in Lešah, Goričah in Trsteniku ter Voklem in Trbojih).

Omnenjeno je tudi bilo, da večina gospodarskih načrtov kmetijskih zadrug pa tudi načrt Okrajne zadružne zveze ni v skladu z osnutkom predloga okrajnega perspektivnega plana. Tako so precejšnje razlike v predvidenih površinah, ki so zajete s semensko pšenico.

Zene zadružnice so poudarjale potrebo o čimprejšnji ustanovitvi valilnice za perutninarnstvo v Naklem.

A. C.

Razprava o okrajnem perspektivnem planu

V SREDO BO OLO PREDHODNO
OBRNAVAL PREDLOG
PERSPEKTIVNEGA PLANA,
DOKONČNO PA BO O NJEM
ODLOČAL V ZAČETKU JULIJIA

Sveti OLO so že obdelali gradivo posameznih panog za predlog družbenega plana gospodarskega razvoja okraja Kranj za razdobje od 1957. do 1961. leta. V sredo, 4. junija, bo o predlogu perspektivnega plana predhodno razpravljal Okrajni ljudski odbor. Nato bodo predlog plana obravnavali še ob-

činski ljudski odbori, ki bodo v tem času pripravili tudi predlage svojih perspektivnih planov. Dokončno pa bo Okrajni ljudski odbor razpravljal in odločal predlog okrajnega perspektivnega plana na seji, ki bo začetka julija, predvidoma 1. julija.

Na seji, ki bo v sredo, 4. junija, bo OLO med drugim sklepal tudi o ustanovitvi administrativne šole v Kranju, o sanaciji podjetja »Elan« ter še o nekaterih drugih zadevah.

NAŠ RAZGOVOR

Več stika z zavarovanci

Ni več dolgo do volitev v organe družbenega upravljanja v socialnem zavarovanju. S predsednikom Izvršnega odbora podružnice socialnega zavarovanja v Tržiču tov. Jožetom Mokorelom smo se pred dnevi razgovarjali o delu tega samoupravnega organa. Med drugim smo ga povprašali tudi, kakšni so njihovi stiki z zavarovanci.

»To je ena najšibkejših točk pri našem delu,« je med drugim dejal tov. Mokorel. »Trudimo se sicer, da bi delavski svet in sindikalne podružnice več razpravljali o problemih socialnega zavarovanja, vendar ni pravega uspeha. Navadno za tako razpravo ni časa. Ponekod so sicer razpravljali, vendar le o nekaterih pojavih, ki so bili trenutno najbolj pereči (povečanje odstotka bolezenskih dopustov itd.), vse prema pa je bilo na sejah delavskih svetov in sindikalnih podružnic temeljite in sistematicne razprave o vzrokih za takoj stanje in o konkretnih pomankljivostih in problemih socialnega zavarovanja.

Tovariša Mokorela smo vprašali še, s kakšnimi problemi so se do sedaj največ ukvarjali. Dejal je, da so največ pozornosti posvečali zdravstveni službi. »Posebno vprašanje, ki še ni urejeno, so hišni obiski bolnikov. V Tržiču je število teh obiskov zelo visoko, najvišje v okraju,« pravi tov. Mokorel. »Tako je bilo lani zabeleženih v Tržiču 12.000 hišnih obiskov, medtem

ko jih je bilo v Kranju 17.000. Upoštevati je treba, da ima Tržič okoli 10.200 in Kranj okoli 20.000 prebivalcev. Nič dosti boljše ni z recepti. Izdatki za zdravila so v Tržiču višji kot v nekaterih drugih krajih. Na enega zavarovanca pride v Tržiču okoli 9 receptov, kar je precej nad okrajnim povprečjem. Delno je morda temu vzrok, ker po drugi strani odhaja iz tržiške občine v primjerjavi z ostalimi precej manj ljudi v bolnici. Treba pa je upoštevati tudi, da je v Tržiču odstotek za delo manjmožnih ljudi precej visok. Seveda pa so pri tem še drugi vzroki.«

»In kaj pravita na to Svet za zdravstvo in upravni odbor zdravstvenega doma?«

»Svet za zdravstvo si prizadeva, da bi se stanje izboljšalo, vendar gre delo le počasi in s težavo naprej. Na vsak način pa bo treba zdravstveno službo v Tržiču smotrneje organizirati. Upravni odbor zdravstvenega doma in tudi drugi odgovorni organi bi morali biti pri svojem delu bolj samostojni.«

Lj.

TE DNI PO SVETU

PERSPEKTIVE

V enem samem dnevu zasedis na straneh ameriških časopisov in v poročilih ameriških agencij takele naslove: »Objavljeni so podatki o specjalnih ameriških vojnih enotah« (Reuter), »ZDA bodo proizvajale letala na atomski pogon« (Associated Press). »Pred odprtanjem novega orožja v ZDA« (United Press).

Clovek se ob vsem tem sprašuje, kdaj bo vendorle prišel čas, ko bodo časopisi s tako maštnimi črkami zabeležili tudi kaj za cloveštvo koristnejšega.

ZAVEZNKI

V zahodni aliansi je toliko luknen »kot na kakšnem starem podplatu«. To misel je izrekel neki zahodni diplomat v redkem trenutku iskrenosti. Dogodki ga kajpak ne demantirajo. Fred nedavno je bil gladko odbit francoski protest v Londonu v zvezi s potovanjem alžirskega liderja Ferhata Abasa. Eden izmed voditeljev alžirske vstaje je dobil na sirijskem potnom uradu britanski vizum, ki mu dovoljuje potovanje v Anglijo. Namen potovanja: predavanje muslimanskim študentom v Cambridge. Selwyn Lloyd je odbil proteste. Neki pařiški list piše: »Francozi tu ne opravijo ničesar!« Morda je mislil na ugrabitev aviona, ki je vozil Ben Bela in druge alžirske leaderje.

Da, toda letalo ni pripadalo kakemu zavezniku — bilo je maroško!

NOVI SIMBOL

V Zahodni Nemčiji hočajo prihodnje leto postaviti 45 m visok spomenik Neznanemu političnemu juniku. To naj bi bil nekakšen nov naziv namesto Neznanega junaka. Akeent je kajpak naperjen proti — Vzhodu. Spomenik naj opominja, da »tam preko svobode in da tamkaj ljudje množično umirajo zaradi politične ideje. Cena tega spomenika je preračunana na 420 milijonov mark! Mimogrede naj povemo, da je v Zahodni Nemčiji organizacija »Nedeljava Nemčija«, ki vodi račun o političnih beguncih z Vzhoda, naslovila na Adenauerja, vlado in politične stranke apel s širimi točkami za izboljšanje težkega položaja v begunkih taboriščih. V vsaki od teh točk je glavna zahteva — denar.

S tem v zvezi se pojavlja vprašanje, ali ne bi lahko z navedenimi 420 milij. mark olajšali položaj številnim ujetnikom po teh taboriščih ...

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNICK / UREJNA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA STEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ŠT. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

Se nadalje lepo vreme, možnost krajevnih neviht.

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

o rezultatih razprave o pismu IK CK ZKJ

V teh dneh smo povprašali nekatere sekretarje osnovnih organizacij v podjetjih, kakšnih konkretnih sklepov so se lotili po razpravah o pismu Izvršnega komiteja CK ZKJ. Sekretar OO ZK tovarne »Motor« Škofja Loka, Andrej Levičnik pravi: »Naša organizacija je na svojem rednem sestanku v začetku marca obravnavala pismo Izvršnega komiteja CK ZKJ in ni sprejela kakih točno definiranih sklepov. Po obširni razpravi, v kateri smo obravnavali samo nekatere probleme, je organizacija sklenila, da bo zaradi aktualnosti pisma in da ne bi bile vse akcije v zvezi s tem preveč kampanjske, obravnavala stvari vse leto na sestankih in si prisadevala, da odpravi nepravilnosti, ki bi se v podjetju pojavile.«

Sekretar OO ZK Tovarne verig, Lesce, Tomo Prpić: »Osnova organizacija ZK Tovarne verig v Lescah je na svoji odprti konferenci obravnavala pismo Izvršnega komiteja CK ZKJ ter ugotovila, da v podjetju ni bilo takih nepravilnosti, ki bi škodile gospodarskemu stanju podjetja.«

Na tej konferenci smo sklenili, da bodo komunisti v podjetju usmerjali poslovanje podjetja v duhu pisma Izvršnega komiteja CK ZKJ.«

Sekretar TO ZK tovarne »Iskra«, Anton Kump: »Osnovne organizacije so na sestankih kritično pre-

sojale svoje dosedanje delo in stanje v podjetju. Zaključki 11 osnovnih organizacij so preobširni, da bi jih mogli v celoti navesti. V glavnem smo člani ZK obravnavali medsebojne odnose tako v lastnih vrstah, kakor tudi odnose med delavci in vodilnim kadrom v oddelkih. Ugotovili smo, da bo v bodoče potrebovno marsikaj še bolj skrbeti za razvoj pravilnejših medsebojnih odnosov in posebno v vrstah ZK poskrbeti za boljše tovarištvo. Razprave so nadalje pokazale, da se nekateri člani ZK izogibajo dela v družbenih organizacijah, kar se posebno odraža v dejavnosti sindikalnih podporov. Vse osnovne organizacije so prevzele nalogo, da s pomočjo svojih članov utrdijo delo sindikalnih podporov. Sploh so razprave pokazale, da osnovne organizacije premalo konkretno zadolžujejo svoje člane, kar privede do mláčnosti in neizpolnjenih nalog. Precej govora je bilo o dosedanji delitvi stanovanj, kjer so bile napravljene nekatere napake. Obširno smo člani ZK razpravljali tudi o dosedanji tarifarni politiki in ugotovili, da je v letošnjem letu treba odpraviti pomanjkljivost, posebno na področju norm in premij. Tovarniška organizacija ZK v »Iskri« se pripravlja na svojo konferenco v mesecu juniju, kjer bomo razpravljali o rezultatih po pismu Izvršnega komiteja CK ZKJ.«

LJUDJE IN DOGODKI

Pred veliko neznanko?

Prevarat je zdaj doživel svoj vrhunec. General De Gaulle je na oblasti, desnica slavi zmago ob ogroženju levice. Položaj je trenutno jasen, čeprav pa niti najmanj ni znana nadaljnja prihodnost francoske republike.

Po skoraj 12 letih osamljenega življenja je bivši voditelj francoskega odpora, general De Gaulle znova stopil na čelo francoske politične življenja. Potrežljivo je dočakal »svoj veliki trenutek«. Toda njegov čas je napočil v nenavadnih okoliščinah, v senci največje krize, kar je doživel Francija v zadnjih 100 letih.

De Gaulle ne prihaja sam, niti zaradi lastnih rešilnih predlogov, niti po volji francoskega ljudstva. Njega nosijo tokrat na svojih ramenih nadzadnjaške, kolonialistične in konservativne sile, ki so se upre zoper nesposobnost meščanskega parlamentarnega režima, v zameno pa terjajo krepko roko vojaške dictature. Ali naj bo De Gaullova vojaška sablja zdaj nihovo sredstvo za izvajanje kolonialističnih načrtov? Ali bo general De

Gaulle sposoben obvladati sile, ki so ga spravile na oblast, ali pa bodo one nadizrale njega? Sploh — kdo bo tisti, ki bo igral in kdo bo tisti, ki bo plesal na to glasbo?

To so samo nekatera od premnogih vprašanj, ki zloslutno skrbijo malone slehernega Françoza.

Meščanske stranke so počasi druga za drugo kapitulirale pred generalom, ali še bolje povedano konservativno desno in prevertniški generali. Res da je general De Gaulle dal nekatera »poročila«, da bo spoštoval republikanski režim. Toda ni nobenega dvoma, da bo vladal general brez parlamenta, da bo skušal uveljaviti politiko, ki bo všeč njemu in njegovim podpornikom. In kakšna bo ta politika?

Nekaj načelnih formulacij iz De Gaullove deklaracije še ne daje dolomečje podobe prihodnjega programa nove vlade. Kapitulacija ostalih strank pred generalom je bila skoraj brezpojogna. Ceprav vsakdo pozna blestečo vojaško kariero starega bojevnika, pa le malokdo ve, kak-

šen bo njegov politični program. In v senci te moreče negotovosti Francozi zdaj čakajo na razvoj prihodnjih dogodkov.

Tu je predvsem še velika neznanka, kaj bo storila levica, se pravi predvsem komunisti. Socialisti se že tako po tradiciji klonili in znova uveljavili nenačelno, malone bi rekli prireniško politiko do meščanskega sistema. Se pred nekaj dnevi zelo glasne in bojevite stranke »sredine« so tudi popustile pred desnicu. Ali bo ta zdaj lahko neomejeno pometala o De Gaullovo metlo?

Kako bo z republiko, kakšna bo politika do Alžirije, kakšno stališče bo zavzela nova vlada na zunanjopolitičnem področju — vse to pa so vprašanja, ki ne znamajo zgolj Francozov, marveč tudi širši svet.

Francoška skupščina je brez razprave glasovala o De Gaullovi vladni. Toda ali bo francosko ljudstvo in ostali svet lahko ostal nem in močneč, če se bo De Gaullova pot ločila od tiste, ki bi bila koristna za samo Francijo in napredek v svetu?

Martin Tomažič

v nedeljo smo zabeležili

DELAVCI IZ UDINE NA OBISKU V KRAJNU

Kranj, dne 1. junija. — Včeraj je obiskalo 110 delavcev tovarne kontrolnih ur iz Udine kolektiv tovarne »Iskra« v Kranju. Goste sta sprejeli predsednik DS Stane Mihalič in predsednik UO Jaka Vehovec, ki sta gostom razkazala tovarno. Delavci so se posebno zanimali za organizacijo dela v Iskri, za delavsko samoupravljanje in za tehnološki proces. Ob koncu obiska so italijanski delavci izročili kolektivu Iskre kot darilo dve kontrolni uri »Solaris«, vodstvo tovarne Iskra pa je obdarilo kolektiv tovarne kontrolnih ur z dvema telefonskimi aparatomata najnovejše konstrukcije.

M. Dj.

IZ KRAJSKE KONCERTNE KRONIKE

Kranj, 1. junija. — Včeraj zvečer je bil v Prešernovem gledališču v Kranju koncert gojencev Državne glasbene šole iz Trbovlja. S tem so mladi Trboveljančini vrnili obisk gojenec tukajšnje glasbene šole, ki so pred kratkim obiskali Trbovlje.

Brez zadrega lahko trdimo, da so mladi glasbeniki s svojim nastopom presenetili kranjsko občinstvo, ki je to pot v presenetljivo velikem številu napolnilo dvorano. Presenetila je predvsem že tenkočutna izbira in pestrost programov; čeprav je bil program dokaj obsežen, ni učinkoval utrujajoče. Nastopili so gojenici iz razredov za klavir, godala, tro-

bila in solopetje. Posebno mikavni so bili nastopi nekaterih instrumentalnih sestavov, zlasti pa nastop 20-članskega godalnega orkestra, v drugem delu koncerta. Ta je tudi spremjal nastop solistov.

Posebna vrednota obeh gostovanj — kranjskega v Trbovljah in obratno — je v neposrednem kontaktu, ki sta ga uresničila oba glasbena zavoda. Od takšnih neposrednih zvez si lahko obtobamo marsikaj: koncerti služijo kot prikaz dela, stremljeni in doseženih uspehov, iz katerih lahko zavoda črpata nove pobude za še smoternejše delo. Hkrati pa pomenu vsako tako gostovanje v tujem kraju za gojence zavoda lepo doživetje.

aa

NA KOPALIŠCU V KRAJNU SE ŽE KOPAJO

Kranj, 1. junija. — Včeraj dopoldne je bila v Kranju otvoritev letnega kopališča. Tako so končno ljubitelji plavanja in sončenja le prišli na svoj račun, saj so že več kot štirinajst dni težko čakali tega trenutka. Vsekakor pa je letošnja kopalna sezona lahko vsem tistim, ki so odgovorni za pravočasno ureditve kopališča, v zadosten produk, kdaj mora biti v prihodnje kopališča pripravljeno. Vsekakor so kopalički klub tako toplim in lepim dnevom izgubili že precej dni, ker bi bilo kopanje možno le na kopališču (Sava ali Kokra sta vsekakor že premrzli).

Ob tej priliki pa smo zvedeli od kranjskega plavalnega kluba »Trileta«, da bo od 7. do 15. junija tudi že prva množična plavalna prireditve, in sicer šolsko prvenstvo Kranja za pokal Sveta za teleso vrgojo pri OBLLO Kranj. — Zmagovalec bo tista šola, ki bo imela največ pionirjev in mladincov, ki bodo preplavali 50 m. Vsi tisti, ki pa bodo preplavali to progno, pa bodo dobili znakico »Znamenje plavanja«.

FaBo

šport

KONČANA REVIJA KEGLJAČEV V KRAJNU

Kranj, dne 31. maja. — Včeraj zvečer je bila na štiristrenjem klenjigu KK »Triglav« zaključeno moštveno sindikalno prvenstvo v kegljanju, ki ga je pripravil Občinski sindikalni svet v počastitev Dneva mladosti. Prvenstva se je udeležilo 222 tekmovalcev v 74 moštvih. Prvo mesto je osvojilo moštvo Inteksa v postavi Martelanc, Ambrožič in Turk. Podrlji so 1229 kegljev. Drugo mesto je zasedlo moštvo Iskre iz Šempeterja dve sto keglji, tretje pa Planice z 1173 keglji. Pri tem tekmovaljanju je Miro Ambrožič postavil nov rekord kegljišča s 462 keglji. Pokal ObSS je prejel v trdnu last — zmagača je trikrat zaporedoma — ekipa Inteksa.

M. Dj.

Odbojka

TESEN PORAZ MLADOSTI

Kranj, dne 1. junija. — Danes sta se v zadnjem kolu prvenstva srečali ekipe Partizana (Zirovnik) in Mladosti (Kranj). Zmagal je Partizan s 3:2 (15:2, 3:15, 15:8, 12:15, 17:15). S to tekmo je Partizan osvojil prvo mesto, dočim je Mladost ostala na tretjem. Pri domaćem moštvo, ki je nudilo prvaku krepak odpor, je bil najboljši Erlah. Dobro je sodil sodnik iz Ljubljane. Aco

-ISKRA- SINDIKALNI PRVAK KRAJNA V NOGOMETU

Kranj, dne 31. maja. — V finalni tekmi je moštvo Iskre premagalo prvaka Kranjske podzvezde Planiko z 2:1 in tako osvojilo prvo mesto v tekmovanju v počastitev Dneva mladosti. M. Dj.

naša kronika

JESENICE DOBRE SODOBEN GOSTINSKI OBRAT

Jesenice, 1. junija. — Včeraj zvečer je delovni kolektiv hotela »Korotan« na Jesenicah izčil svojemu namenu novo sodobno gostišče. Ta dogodek je toliko pomembnejši, ker je gostišče na Plavžu, na najbolj naseljenem predelu mesta, kjer doslej ni bilo gostinskega obrata, razen bifeja v kinu Plavž, če ga smemo imenovati gostišče.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostišče je sodobno opremljeno in na zelo ugodnem, prometnem kraju. Kolektiv je za ureditev porabil okrog 4 milijone iz ustreznih kreditov. V gostišču so trije lepo urejeni lokalci s skromno kuhinjo, postrežba pa bo tudi na vrtu.

Novo gostiš

VSAK DAN dva delavnika

Rasla je nekje na Krasu, kjer je zemlja odra do živega, da povsod kaže svoja kamnita rebra. Iz vasi, ki je bila odmaknjena od sveta, se je vsako leto utrjalo nekaj ljudi in odšlo v razne industrijske kraje širom po domovini.

Tudi Vida se je odločila, da bo šla življenju nasproti drugam, še preden se ji je obraz dočela prebudil iz otroških sanj.

Pisala je na Gorenjsko, kjer je imela sorodnike v daljnem, že precejkrat preolomljenum so-roditvenem kolenu.

Ta daljna Vidina sorodnica je imela tri majhne otroke. Mož je bil v službi nekakšen referent. Tudi ona bi šla spet nazaj v službo, če bi kdo pazil na otroke. Tako bi ... hm, ne bi bilo slab... morda prihranili toliko, da bi začeli misljiti na lastno hišico. Ampak kaj, ko služkinja toliko stane. Plača, socialno zavarovanje, hrana... Samo za služkinjo dela. Ce pa bi prišla Vida, bi bilo mnogo cenejše. Nič plače, nič socialnega zavarovanja. Se Vida sama bi prispevala nekaj h gospodinjstvu. Uredili pa bi tako, da bi bile izmenoma doma. Kadars bi imela ona dopoldansko izmeno, bi Vida delala dopoldne, in obratno...

Po razgovoru z možem je takoj pisala Vidi.

Vida je pristala na to, da bo pomagala pri gospodinjstvu in plačevala po 2500 din. Za hrano in stanovanje. Celo vesela je bila. Kaj zato, če bo nekoliko pomagala, saj je vajena dela. Ji ho pa več odstalo od plače. Mlado dekle si pa tako želi nylon nogavic, nylon perila, in oble-

ke... Prišla je... V tovarni so bili skrajna z njo zelo zadovoljni. Po dveh mesecih dela je že močno presegala normo. Se je imela v sebi moči, da je zmagovala dvojno delo: v tovarni in doma. Potem pa jo je začelo kriviti.

Nekega večera je prala doma do dveh zjutraj. Komaj se je vlegla, se ji je zdele, že je morala vstati, da je bila ob šestih v tovarni.

Tisto dopoldne ji je v tre-nutku, ko jo je mučila zaspalost, stroj odtrgal dva prsta...

Ko je prišla iz bolnišnice, so jo v tovarni vpraševali, v čem je bil, po njenem mnenju, vzrok za nesrečo.

drugega doma. Sem hkrati še pasnik, obeduje, nato pa se zasluzkinja, a moram za to še čne zanje že drugi delavnik tega plačati. Prosta sem le sem pa dne. Dela do sedmih, do osmih tja, kako nedeljo popoldne. Ob zvečer, če je pranje, tudi pozno delavnikih delam, kadar nisem v noč.

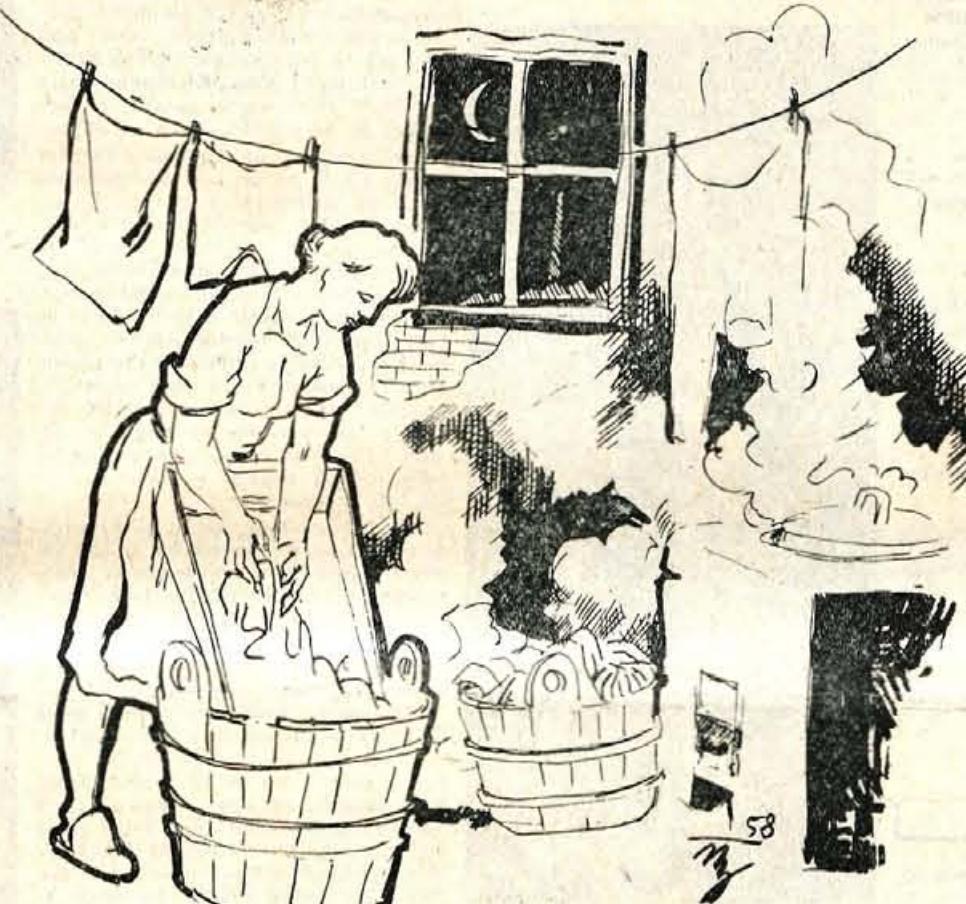
—Toda kadar vse naredim, je pranje, pa tudi do polnoči in grem lahko tudi kam ven, v mesec delj. Rada bi šla kdaj v kino, sto, je Marta skoraj zadovolj-se dobila s fantom, ampak kdaj? na s tem svojim živiljenjem, ka-

Ko dam spet otroke, sem pa že kor da se ne zaveda, da se go-preveč utrujena in prepozno je, spa, vdova po nekdanjem bo-gatinu, ki mu je ljudska oblast

nacionalizirala premoženje, okomajčeno prosta. Toda gospa riša z njenim delom. Ta nekdan-mlisi, da premašo delam... Zdaj nja milostljiva se okorišča pravme pa sploh težko gleda, ko za-radi roke še ne morem opravljati vsega gospodinjskega dela.

Kakšna je hrana?

—Včasih je kar dobra, Kmečka. Seveda je opoldne šamo en obrok. Zajtrkujem pa tako ne, ker ne morem zgodaj jesti. V službo si vzamem kos kruha, pa gre do popoldne. Pač pa je go-spodinja takole po ovinkih na-mignila, da bo moral hrano in stanovanje podražiti. Pravi, da ima samo zgubo z nami. Upri-sem se, zato mi je odpovedala. Ne vem še, kam bom šla. Saj stanovanje ni kaj prida. Pet nas skupaj spi v sobici. Razen tega je gospodinja vedno sitna.

Marta je prišla s Stajerskega, tovarni. Marta se vsega tega ne zaveda. Zadovoljna je s svojo gospo, kajti pri njej ima —za-stonj hrano in stanovanje — ter jí zato več ostane za obliko.

Marta misli celo to, da je ne izkoriča gospa, marveč podjetje, kjer da bi vendar morali upo-štaviti, da jo tudi popoldne še čaka delo. Tako ji pravi gospa.

—Cež glavo imam dela, ve ste pa tako proste, — pravi večkrat.

Pa ji gremo pomagat, ker sicer postane pusta. Ce se pa odpravimo v nedeljo v mesto ali kam drugam, spet sitnari:

—Raje bi še kaj v cerkev.

Na koncu je Olga še poprosila:

—Ampak če boste kaj pisali o tem, vas lepo prosim, da ne zapišete pravih imen. S tem bi najbolj udarili mene...

—Marička je tudi ena izmed tistih, ki so dopoldne delavke, popoldne pa hišne pomočnice. Stanuje pri neki ločenki, ki ima 3 otroke, a hodi v službo. Ko pride Marička po drugi uri domov, začne kuhati kosiško, kajti gospodinja pride iz službe uro kasneje. Takole okrog štirih, pol petih obedejuje. To je za Maričko hkrati kosiško in večerja. Potem pospravlja stanovanje, pere in kar je še treba. Spi pa na divan v kuhinji. Zato se vedno boji kakih obiskov, kajti cb takih prilikah ne more pripraviti postelje; počakati mora, da prej vsi odidejo.

Za vse to pa Marička plačuje mesečno 3000 din.

Majda je dobra delavka in tu-di sicer trezno, pametno gle-da na živiljenje. Osnovna organizacija Zveze komunistov v to-varni se je zato začela zanje bolj zanimati. Vprašali so jo, ali ne želi postati komunistka.

—Želim, vsekakor! Toda zdaj še ne, ker sem odvisna od ljudi, pri katerih stanujem. Nimam časa za sestanke, ker moram pomagati v gospodinjstvu in še na vrtu. Tudi v cerkev me silijo, če da je boljše, če grem tja kot na sestanke. Ce pa bi gospodinja v gospodar zvedela, da sem postala član Zveze komuni-stov, bi že našla izgovor, da bi se me odkrižala. Tako bi bila ob strehu, —je dejala Majda, nato pa se dodala. —Ja, če bi dobila kje kako sobo, da bi se osamosvojila... Vse sem že pretaknila — toda zaman!

Nekaj mesecev kasneje pa so jo v tovarni povprašali, ali ne bi kandidirala v delavski svet. Obraz jo je izdajal, da ji to za-upanje dobro dé, vendar je od-govorila:

—Ne, ne nikar... Potem bi morala še večkrat popoldne na seje. Kaj bi potem rekla gospodinjal?

Zgodbe o ljudeh brez prostega časa

Ni dovolj, če poznamo samo skih sob, saj so se v zadnjih le-zgodbe, ne pa tudi tistega, tih priseljevali v industrijske kraje predvsem mlajši ljudje, ki še niso poročeni ali pa imajo manjše družine. Sele v zadnjem času se bolj usmerjam na to,

da bi gradili skromnejša stanovanja, ki pa bi jih zato bilo več. Prelom v tej praksi pome-nijo zlasti najnovejši predpisi o ekonomičnejsem uporabljanju družbenih sredstev za gradnjo stanovanj.

Odpravljanje stanovanjske sti-ske čedalje odločnejše zahteva med drugim tudi prehod na ekono-mske najemnine, seveda tako, da ne bi prizadela živiljenjskega standarda. Analiza bi bržone pokazala, da uvedba ekonomskih najemnin ne bi prizadela večine delavcev, ker imajo le-ti glav-nem slabša stanovanja in sedaj dejansko posredno dajejo sub-vencije manjemu delu ljudi (z večidel višjimi prejemki), ki imajo večino boljših in novih stanovanj, za katera bi bilo treba povečati najemnino. Zanimivo pa je, da prav temu manjšemu številu ljudi, ki so glede stanovanja že na koncu, uspeva raz-sirjati nerazpoloženje proti uva-janju ekonomskih najemnin, če da se borijo za interes »malih ljudi«. S tem pa ta manjši del ljudi seveda dejansko branil je svoj privilegij, na račun večine delavcev.

Zgodbe, ki smo jih opisali, pa opozarjajo hkrati tudi na potrebo po številnejših in bolje ure-jenih menzah, ki bi omogočile poceni prehrano ljudem z nižjimi prejemki.

Predlanskim in lanim smo v okraju Kranj porabili za urejanje stanovanjskih in komunalnih problemov 2 milijardi 724 milijon dinarjev. Vse to pa je še vedno mnogo premalo. Morda še bolj kot z denarjem pa so težave z zmogljivostmi industrije grad-benega materiala, gradbeništva, obrti in še nekaterih panog in strok, ki so še premajhne.

Toda, dokler ne bomo imeli vsaj za silo dovolj stanovanj, samih domov in poceni menz, bodo nekateri, ki nimajo streh nad glavo, celo zadovoljni, če bodo našli v časopisu oglas:

—Stanovanje dobi delavka, ki bi v prostem času pomagala na kmetiji in v gospodinjstvu. — M. Z.

—Nudim hrano in stanovanje delavki, ki bi v prostem času pomagala v gospodinjstvu.

Ponudila se je in nato še ti-stega dne poiskala delo v to-varni. Stanuje pri vdovi, ki ima glavno besedo njegova žena, ki več sinov. Dva sta že v službi, drugi študira. Gospodinja, vdo-vna po nekdanjem trgovcu, ima več sob, ki jih oddaja opremljene v najem. Vse te sobe pa je treba pospravljati, razen tega pa še kuhati, prati. To delo opravlja gospa Marta.

Marta si vsak popoldne, ko pride iz tovarne, nataknje pred-

sta, na kmetiji. Posestvo je tako veliko, da lastnik ne more sam obdelovati, kljub temu pa hodi še v tovarno. Doma ima

glavno besedo njegova žena, ki najema za delo sovaščane, ob setvi, košnji, žetvi in jesenskem pospravljanju pridelkov pa po-maga tudi 6 stanovalcev. Razen

Olge stanujejo v hiši namreč še štiri delavke in pa mlad fant. Za streho in hrano plačujejo vsak po 4500 din mesečno, hkrati pa morajo tudi včasih pomagati, kjer je pač treba.

Pravi odgovor je povedala sa-mo svoji prijateljici v podjetju.

—Plaćujem 2500 din mesečno za

hrano in stanovanje, ki pa ju

moram odslužiti se z delom.

Pospavljam stanovanje, kuham,

pomivam, perem, pazim na otro-ke.

Skrajna je gospa kaj pomaga,

zdaj pa prepriča vse delo same meni. Pravi, da ima z me-noj tako in tako samo škodo.

Hrana je tako, no ja. Zjutraj

malo kave, opoldne kosiško pač,

za večerjo spet kava. Vsak moj

dan ima dva delavnika, dva de-lovna dneva: enega v tovarni,

drugega doma. Sem hkrati še pasnik, obeduje, nato pa se zasluzkinja, a moram za to še čne zanje že drugi delavnik tega

plačati. Prosta sem le sem pa dne. Dela do sedmih, do osmih tja, kako nedeljo popoldne. Ob zvečer, če je pranje, tudi pozno delavnikih delam, kadar nisem v noč.

—Toda kadar vse naredim, je

pranje, pa tudi do polnoči in grem lahko tudi kam ven, v me-

se delj. Rada bi šla kdaj v kino, sto, je Marta skoraj zadovolj-

se dobila s fantom, ampak kdaj? na s tem svojim živiljenjem, ka-

Ko dam spet otroke, sem pa že kor da se ne zaveda, da se go-

preveč utrujena in prepozno je, spa, vdova po nekdanjem bo-

gatinu, ki mu je ljudska oblast

nacionalizirala premoženje, okomajčeno prosta. Toda gospa riša z njenim delom. Ta nekdan-mlisi, da premašo delam... Zdaj nja milostljiva se okorišča pravme pa sploh težko gleda, ko za-radi roke še ne morem opravljati vsega gospodinjskega dela.

Kakšna je hrana?

—Včasih je kar dobra, Kmečka.

Seveda je opoldne šamo en obrok. Zajtrkujem pa tako ne,

ker ne morem zgodaj jesti. V

službo si vzamem kos kruha, pa

gre do popoldne. Pač pa je go-

spodinja takole po ovinkih na-

mignila, da bo moral hrano in

stanovanje podražiti. Pravi, da

ima samo zgubo z nami. Upri-

sem se, zato mi je odpovedala.

Ne vem še, kam bom šla. Saj

stanovanje ni kaj prida. Pet nas

skupaj spi v sobici. Razen tega

je gospodinja vedno sitna.

Kakšna je hrana?

—Včasih je kar dobra, Kmečka.

Seveda je opoldne šamo en obrok. Zajtrkujem pa tako ne,

ker ne morem zgodaj jesti. V

službo si vzamem kos kruha, pa

gre do popoldne. Pač pa je go-

spodinja takole po ovinkih na-

mignila, da bo moral hrano in

stanovanje podražiti. Pravi, da

ima samo zgubo z nami. Upri-

sem se, zato mi je odpovedala.

Ne vem še, kam bom šla. Saj

stanovanje ni kaj prida. Pet nas

skupaj spi v sobici. Razen tega

je gosp

Zmagal je golob, ki je najmanj obetal

Na letošnjem tekmovanju golobov pismeno ob Dnevu mladosti je zmagal golob tov. Križnarja, ki je pretekel razdaljo od Gmajne pri Novem mestu do domačega golobnjaka v Mednem v eni uri 25 minut. Vsekakor zelo dober čas, zlasti če upoštevamo, da leži Gmajna 30 km od Novega mesta v smeri proti Zagrebu.

Za uspeh, ki ga je dosegel pri reji golobov, je bil tov. Križnar odlikovan s pokalom Društva priateljev mladine Kranj-Obiska! smo ga v kalinici tovarne

ko je bil v Kranju ustanovljen klub gojiteljev golobov pismeno »Kurir«, sem začel gojiti golobe pismeno. Zdaj imam 12 golobov — se pravi 6 parov.

»Kakšne pasme je golob, ki je zmagal na letošnjem tekmovanju?«

»Pasme vam ne bi vedel povedati, je pa potomec golobov, ki smo jih uvozili iz Zapadne Nemčije. Vzredil sem ga pa doma.«

»Ste se doslej že udeleževali tekmovanju golobov pismeno?«

Predsednik kluba
gajiteljev
golobov - pismeno
»Kurir«, Leon Suchy
izroča pokal DPM
Kranj tov. Lojzetu
Križnarju
iz Mednega,
čigar golob
je zmagal
na tekmovanju
golobov - pismeno
ob Dnevu mladosti

»Iskra« v Kranju. Čeprav ga je nepričakovani obisk sprva malce zmedel, je nekaj trenutkov nato že dokaj sproščeno odgovarjal na naša vprašanja.

»Od kdaj se ukvarjate z rejo golobov?«

»Veselje do golobov sem imel že v mladih letih. Sprva, ko sem bil še otrok, sem imel navadne golobe, pozneje pa,

»Svede, od ustanovitve kluba »Kurir« 1953. leta, sem bil na vseh tekmovanjih v Jugoslaviji. Pa še tole bi rad povedal. — Golob, ki je zmagal na tokratnem tekmovanju, me je zares presenetil. Od te živalice se namreč v sanjah ne bi nadeljal zmage.«

»Ali predvidelite v bližnji prihodnosti še kakšno tekmovanje?«

»V načrtu imamo medrepubliško tekmovanje golobov pismeno med Kranjem in Zagrebom. Tega tekmovanja, če ga bomo že mogli uresničiti, se bomo udeležili vsi golobarji, ki smo zaposleni v »Iskri«. Če nam bo tovarna prisločila na pomoč, saj zahtevajo takšna tekmovanja tudi nekaj finančnih sredstev, potlej, nemim, ne bo nobene zaprake.«

Dan polnoletnosti praznujejo

Koristna pobuda občine Palilula

V navado je prešlo, da praznujemo najrazličnejše dneve, tedne, mesece in celo leta (n. pr. geofizičko leto itd.). Taka praznovanja poudarjajo pomen bodisi posameznih dogodkov bodisi problemov.

Zelo koristno pobudo pa je dal Občinski ljudski odbor Palilula v Beogradu, ki je že pred dvemi leti uvedel — Dan polnoletnosti. Vsako leto, 24. maja, se zbere ta Občinski ljudski odbor na svečano sejjo. Na tej seji čestita k Dnevu polnoletnosti vsem mladim prebivalcem občine, ki so v tistem letu dosegli osemajsto leto starosti. Hkrati ljudski odbor seznaní svoje najmlajše volivce tudi z dolžnostmi, ki jih prevzamejo s polnoletnostjo ter s pravicami, obenem pa najboljše mladince in mladinke obdarí.

Domislice

Samostalnik »zemlja« je ženskega spola, ker nihče ne ve natančno za njena leta. — (Gandolin)

Zivljenje je zadnja navada, ki jo moremo izgubiti, ker je prva, ki smo se je navzeli. — (A. Dumas sin)

Turist je vagabund, ki ima denar; vagabund pa je turist brez denarja. — (ital.)

Eden izmed vojakov je razumel angleški in jo prijavil vojaški policiji. Dekle so arretirali in ji naložili mesec dni zapora.

Ko je prišel ukaz, da mora civilna policija pozdravljati vse častnike nemške vojske in ko je to začelo veljati tudi v kaznilnici, je mnoge starejše čuvanje zajel preplah. Izvečne so bili to veteranji iz prve svetovne vojne in ogroženo so obsojali to ponižanje. Skrajna so vsi sneli z uniformo vojaška odlikovanja, toda kasneje so si jih v znarenje odpora spet pripeli. Spominjam se nekega čudovitega starega fanta, Billa Carriera, bivšega profesionalnega nogometnika, ki je nastopal v Britaniji za mnoga moštva prve lige. Ta je komaj prikrival svoj prezir do Nemcov. Kadar so prišli na obisk, se je samo dotaknil ščitnika svoje čepice, mrko pozdravil poveljnika in brezbržno poslušal njegove ukaze. Kakor hitro pa se je nacist obrnil, nam je pomahal in napravil s prsti znak V.

Otočani, ki so jih vtaknili v zapore zaradi manjših prekrškov zoper nemško vojsko, so bili pod nadzorstvom domačih čuvajev. Če pa so dobili več kot dva meseca zapora, so jih prepeljali v Francijo. Nekega mladega Ircu so zaprli, ker je odšel v restavracijo, naročil jed, se usedel in jedel s klobukom na glavi. To ni bilo všeč nemškemu vojaku, ki je vstal in vrgel Ircu klobuk na tla. Irec se je spravil nad vojaka in ga prematal. Dobil je mesec dni prisilnega dela.

Bili pa so še hujši primeri.

Več francoskih študentov je skušalo pobegniti iz Francije. Vzeli so motorni čoln in zapluli proti angleški obali. Čoln se je razbil in tako so priplavali do jerseyške obale. Bilo jih je okrog petnajst, starih petnajst do osemnajst let. Vodil jih je temnopolt fant živih oči, velik veseljak, sin francoskega zdravnika. S svojim burkaštrom so prinesli v zapor pravo razpoloženje. Prve dni po prihodu so plešali, kričali in pelili; po zidovih so risali Hitlerjeve in Goeringove karikature. Bili so tudi zelo ogorčeni nad bri-

Demonstracije brez trohice politike

Kot da bi revolucionarni duh prodrl mednje, so nedavno dekleta v Birminghamu šla na ulice s transparenti v rokah in s protestnimi vzpliki na ustnicah. Toda ta svojevrstna demonstracija ni imela niti trohice politične vsebine. Zgodilo se je namreč takole.

Alabamski radijski komentator je pretnko sprožil kampanjo, češ moda po vzoru vreče jemlje ženskemu svetu čare, da dekleta ne morejo uveljavljati svojih bujnih oblik in tako naprej.

Rezultat se je hitro pokazal. Birminghamska dekleta so se podala na ulice, nosila so napise »Proč z vrečami in «Dol-

z vrečami — nazaj k zaokroženim linijam. Pri tem so dekleta zažigala prave jutaste vreče, mnoge pa tudi svoje lastne modne vreče. To je bil nekak protestni pohod zoper eno najmogočnejših svezil, ki ji je na Zapadu podložen ves ženski svet.

Neki šaljivec je dejal, da je to baje večji dogodek v ženskem svetu, kot ka ka revolucija v zgodovini človeštva.

Toda ob tem dogodku je nekaj drugača bolj važno povedati. Ameriški listi, ilustrirane revije, televizija in radio so tej demonstraciji posvetili neprimerno več prostora in časa, kot pa ob veliko bolj

pomembnem dogodku pred tedni, ko so miroljubni Newyorčani protestirali proti atomskim poskusom. Ce to razsodno glejamo, potem dobimo vtip, kot da hočejo v Ameriki dati tej modni zdrahi večji, ali pa vsaj enakovreden prizvod, češ nica cesar ne kaže jemati resno.

Dolga vrsta »vreč« — kot v špecijski trgovini

Demonstratorke v Birminghamu v svelobi začlanih vreč...

Podrobnosti o Sputniku-Velikanu

Velik podvig raketne tehnike - Posebne pogonsko gorivo - Prihodnji Sputnik z živimi bitji

Kot je znano, so 15. maja dopoldne iz nekega kraja v Sovjetski zvezni pognali v vesmirje svoj tretji Sputnik, ki tehta 1327 kg in so mu zato nadeli ime »satelit — velikan«. Za primerjavo naj navedemo, da teži od avtomobila Fiat 1900, ki tehta 1250 kg.

Kot je znano, so 15. maja dopoldne iz žarkov spreminja v električni tok, kateri služi kot dopolnilni vir za delovanje na prav v Sputniku.

Kar se teh naprav tiče, gre za pravcati »vesmirske laboratorije«, ki ima namen meriti in beležiti ter sproti sporocati na Zemljo poročila o pritisku in sestavi atmosfere v gornjih slojih itd. Sovjeti so temu svojem satelitu izbrali tudi tako pot, da bo v svojem stalnem krožnju letel preko vseh obljedenih krajev Zemlje. V višino doseže najdlje 1880 km, najbolj pa se približa Zemlji na 240 km.

Vse naprave na Sputniku delujejo hkrati. Da bi pa pri tem poročanje ne prišlo do zmešnjave, je v njem še posebna pomočna naprava — majhni elektronski možgani — ki delajo nekak red. O važnosti in pomenu tega novega sovjetskega uspeha nam govori tudi raketa, s katero so ta satelit izstrelili. Ce bi se Rusi ravnali po ameriški raketi tehniki, kjer je za en kilogram »koristnega bremena« potreba ena toni rakete, bi sovjetska raketa morala tehtati 1300 ton. Rusi pa so ta odnos spremenili v razmerje 1:10, kar pomeni, da so 1300 kg težki Sputnik pognali v vesmirje s 13 ton težko raketo.

Ni čudnega torej, če so se Američani ob tem novem sovjetskem uspehu ponovno prestrašili. Nek francoski znanstvenik pa je mnenja, da bi lahko raketa, ki je pognal tretji Sputnik v vesmirje, odnesla 50 kg težak satelit tudi na Luno.

Sovjeti znanstvenik Evgenij Fedorov je na tiskovni konferenci pretekli petek dejal, da se Sputnik III z instrumenti, ki so v njem, ne bo vrnil na Zemljo. Sicer pa so mnenja, da bo ta Sputnik krožil šest mesecev. Fedorov je potrdil, da v Sputniku ni nobenega živega bitja, da pa bodo živa bitja v prihodnjih Sputnikih. Model tretjega Sputnika bodo kmalu razstavili tudi v sovjetskem paviljonu na svetovni razstavi v Bruslju, kjer so že razstavljeni nekateri instrumenti, s katerimi je ta opremljena. Pri tem Sputniku so Rusi uporabili neko posebno kemično gorivo in ne atomske energije, kot so nekateri na Zapadu domnevalli. Ta uspeh je znatno približal možnost izstrelitve rakete na Luno.

tanskimi uslužbencini, ki so zahtevali, naj stoje v pozoru in hkrati snamejo klobuk, kadar z njimi govorí nemški častnik. Ob pozivu »Pozor!« so francoski fantje kratko malo čepeli dalje.

Kmalu so ob naši kaznjeni hrani silno shujšali, saj smo dobivali zjutraj 45 dek krompirja in 170 gramov kruha, opoldne 45 dek krompirja, krompirjevo juho in 115 gramov kruha, za večerjo pa spet 45 dek krompirja in 170 gramov kruha. Od 73 kilogramov sem shujšal na 59 in pol kilograma.

Pogosto sem videl, kako moji novi prijatelji jedo neolupljen krompir, da bi tako ublažili lakoto. Večkrat se mi je posrečilo izmkniti nekaj krompirjevih gomoljev. Ko sem jim jih dal, so me kar obsuli s hvaležnostjo. Na posledje je mladim Francozom sodilo vojno nemško sodišče. Mladi voditelj skupine, s katerim sem se spoprijateljil, je bil obsojen na smrt z ustrelitvijo skupaj z enim izmed svojih tovarišev; ostali so dobili dosmrtno ječo ali v najboljšem primeru deset let prisilnega dela. Mladi Francoz je umrl možato, kot pravi vojak; ko so prišli ponj rabili, se je rokoval z vsakim posebej in se poljubil s svojimi prijatelji. Ti so zavzgnili peklenski trušči; utišali so jih s surovim ravnjanjem. Ko sta fanta stopila na moriče, nista dovolila, da bi jima zavezali oči. Ko se je razglejali usodni ukaz, sta na ves glas zaklicala »Vive le France!« Jerseyčani so njuna grobova zasuli s cvetjem. To so bili moji prvi francoski prijatelji; naučili so me, da moram spremeniti mnenje o Franciji in — Nemčiji.

V zaporu je bila še ena družina, ki pa smo ji bili veliko manj naklonjeni. To so bili Nemci. Okupator je nekaj časa pošiljal za zapah svoje vojake, ki so storili manjše prekrške. S prišleki smo se nekolikanj sprijaznili zategadelj, ker so delali kaznilniški upravi velike preglavice. Po nemško so glasno psovali svoje britanske ječarje.

FRANK OWEN:

EDDIE CHAPMAN

PRIPOVEDUJE

Tudi jaz sem prišel na vrsto.

»Zakaj si tu?« je vprašal tolmač.

»Ich bin ein Verbrecher,« sem odvrnil.

»Ah, sie sprechen deutsch,« je posegel vmes poročnik.

»Ja, malo. Sedim, ker sem vlamil v blagajno in sem skušal pobegniti.«

Malo se je nasmehnil. »Toda niste imeli sreče, da bi prišli od tod. Kako pa je tu?«

Povedal sem mu, da je puščobno in da je hrana slaba.

Pripomnil sem: »Ni priložnosti za delo.«

»Oprostite,« je rekel poročnik, »to ni moja stroka.«

Nato so nemški častniki odšli.

Kaznilnico so temeljito pregledali, očitno iščoči politične priporne, toda niso imeli sreče, ker so te prej prepeljali v Anglico. Več uspeha so imeli, ko so obiskali interniranca v krajevnem taborišču. Tam so našli več Italijanov in Nemcov in jih izpustili. Tudi ta obisk je imel določen pomen. Nemci so zdaj prevzeli kaznilnico in ta je bila skupaj s poštnim uradom ter nekaterimi upravnimi poslopi tu in v Jerseyu edino uradno poslopije v britanskem imperiju, ki so ga kdaj zasedli. Na splošno so se obnašali precej dobro. Hkrati moram pripomniti, da je le malokdo poskusil, da bi jih izzival. Otoške oblasti so se jim popolnoma uklonile.

Niso pa vsi podlegli nemškemu dobrkanju ali okrutnosti. Neko natakarico v kavarni so poklicali, naj postreže štirim nemškim vojakom. Stopila je k okencu, ki je držalo v kuhinjo in glasno zavpila:

»Štiri kosila za štiri gangsterje!«

gorenjski obveščevalec

MALI OGLASI

jo živino, konje in svinje, vse zidano in krito z opeko. K hišam spada 6 in pol hektara zemlje, do polovice njive, ostalo travnik, sadnjak in gozd. Cena 1.700.000 dinarjev. Ugodni plačilni pogoji tekom pol leta. Pojasnila daje Franc Čeček, Ptuj, Frankopanska 1/a, 964

Holchaker Franc, drž. izpr. denst., ne sprejema strank od 3. do 15. junija. 928

Izgubila sem 26. maja drap jošico v Kranju. Najditevja prosim, naj jo proti nagradi vrne na oglasni oddelek. 960

Prodam konja Lipicanca, zelo dobrega za vožnjo in zelo krotkega. Kobal Franc, Jesenice. 961

Kupim 4 grame zlata za zobe. Zupan Metod, Ravne 1, Tržič. 962

Slovenec, star 26 let, po poklicu ključavnica, želi spoznati slovensko dekle v starosti od 18 do 28 let. Slika začelena. Na naslov: Franc Zorko, Kleekamp 21-5, Steerkrade, Oberhausen, Zah. Nemčija. 944

Prilik za podjetne ljudi: prodamo kmečki mlín na 2 kamna na dobrni vodi in priklučku električne. Zraven zidana hiša s 3 sobami, prostorno kuhinjo in shrambo, novo gospodarsko poslopje za gove-

resman je stal bos na štedilniku in popravil ventil. Po njem je začela teči iz ventila voda. Voda je prišla v stik tudi z električnim kuhalnikom in električno napeljavo. Prišlo je do kratkega stika. —

Toplo se zahvaljujem tov. Staretu Mirku za prvo pomoč, v tako pozni ur. Janez

18.30 »Glasba narodov sveta«: Pesništvo slovenske manjšine v ZDA.

18.50 Razgovori o mednarodnih vprašanjih.

CETRTEK, 5. junija

8.05 Amaterski zbori pojo.

11.30 Cicibanom — dober dan! (Smiljan Rozman: Kako je Milena našla zadovoljstvo — Večer v kokošnjaku.)

11.45 Pesmi o polžku, žabi, putki in drugih živalih.

12.30 Kmetijski nasveti — ing. Jože Furlan: Oblike in kriostnosti zavarovanja posekov.

13.40 Igra orkester Radia Ljubljana.

14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 Humoreska tega tedna — Stephen Leacock: Primer Hezekiala Heylofta.

16.00 Za našimi in inozemskimi solisti in skladatelji.

18.00 Radijska univerza: Sutjeska v zgodovini NOB.

18.45 Četrtekova reportaža.

19.50 Tedenski notranjopolitični pregled.

22.05 Posnetki z večera narodne pesmi, dne 18. maja v Kranju. Sodelujejo Kranjski pevci in instrumentalisti.

21.00 Juš Kozak: Sholar Rubida.

22.15 »Po svetu jazzu«: Mož za bobni.

PETEK, 6. junija

8.05 Orkestralna matineja.

9.00 Radijski roman — Vladimir Babula: Planet treh sonc — XIV.

10.10 Dopoldanski koncert solistične glasbe.

11.30 Za dom in žene.

12.30 Kmetijski nasveti — Dušan Modic: Redenje cvetja in plodov v sadovnjakih.

13.15 Od arje do arje.

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo: Izlet na vse štiri strani neba.

15.40 Iz svetovne književnosti — Robert Graves: Nausikaa in njeni snubci.

16.00 Koncert ob štirih.

18.00 Iz naših kolektivov.

18.45 Turistična oddaja.

20.00 Igra zabavni orkester Radia Beograd.

20.15 Tedenski zunanjopolitični pregled.

21.15 Oddaja o morju in pomorskih življenjih.

SOBOTA, 7. junija

8.05 Lepi melodiji — znani napi.

8.35 Obisk pri mladinskih zborih v Kranju.

9.00 Radijska šola za nižjo stopnjo: Izlet na vse štiri strani neba.

11.00 Pionirski tehnik.

12.00 Dopoldanski spored opernih melodij.

12.30 Kmetijski nasveti — ing. Vlasta Stergar: Pravilna uporaba herbicidov.

14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 S knjižnega trga.

16.40 Glasbene uganke.

18.00 Okno v svet: Angola.

18.45 Slovenski oktet poje skladbe iz čitalniške dobe.

18.45 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori.

20.00 Veseli večer.

22.15 Oddaja za naše izseljence.

OBJAVE

PRODAJA PREMOGA PO LETNIH CENAH

Trgovsko podjetje »KURIVO« Kranj, telefon 192 pripomorec vsem svojim odjemalcem nakup velenjskega lignita in krmeljskega rjavega premoga že sedaj, ker imajo te vrste premoga do konca leta po zaslugu rudniških kolektivov zmatno nižje cene kot v času avgusta-februar.

Na zalogi imamo tudi fižolove in paradižnikovke.

RAZPIS

MOTOR

Tovarna strojev razpisuje delovno mesto za

TEHNICNEGA VODJO.

Pogoji: strojna fakulteta z najmanj 5-letno prakso. Ponudbe pošljite najkasneje do 15. junija na gornji naslov.

»MOTOR«, Škofja Loka

OBVESTILO UPOKOJENCEM

Okradni zavod za socialno zavarovanje v Kranju obvešča društva upokojencev in njihove člane, da nekateri osebni in državinski upokojenci še niso predložili zahtevka za popravo pokojnine, ki ga omogoča zakon o pokojniškem zavaroovanju. V zvezi s tem opozarjamо uživalcev pokojnin, da bo samo ti stišim upokojencem, ki predloži zahteve do 18. junija leta 1958, izplačan znesek popravljene pokojnine od 1. januarja 1958. Upokojencem, ki bodo predložili zahtevo po tem roku, se bo znesek popravljene pokojnine izplačeval od 1. prihodnjega meseca po predložitvi zahteve. Zavod bo sprejemal zahteve tudi brez potrebnih dokumentov. Dokumente, s katerimi dokazuje posamezna dejstva, morajo uživalci pokojnin predložiti naknadno.

VPIŠOVANJE OTROK V VRTEC T. ODROVE

Vpisovanje otrok v vrtec »Tatjane Odrove«

18.00 Radijska univerza: Sutjeska v zgodovini NOB.

18.45 Četrtekova reportaža.

19.50 Tedenski notranjopolitični pregled.

22.05 Posnetki z večera narodne pesmi, dne 18. maja v Kranju. Sodelujejo Kranjski pevci in instrumentalisti.

21.00 Juš Kozak: Sholar Rubida.

22.15 »Po svetu jazzu«: Mož za bobni.

KINO

RADIO», Jesenice: 2. in 3. junija

angleški barvni vistavision film »Richard III«. Od 4. do 6. junija jugoslovanski barvni film »Pop Circa in pop Spir«. Predstava vsak dan ob 18. in 20. uri.

»PLAVZ«, Jesenice: 3. junija ameriški barvni film »Maščevalec iz Gallase«. 5. junija angleški barvni film »Richard III« ob 18. in 20. uri.

ZIROVNICA: 4. junija ameriški barvni film »Maščevalec iz Dallas« ob 20. uri.

Traktorista ali poklicnega šoferja kategorije B ali C za traktor zaposlimo takoj. Gozdno gospodarstvo Bled.

DOVJE MOJSTRANA: 4. junija angleški barvni film »Richard III« ob 20. uri.

BLED: 2. junija ameriški barvni cinemascope film »Vzhodno od raja«. Od 3. do 5. junija poljski film vojna drama »Kanal«. Predstave vsak dan ob 18. in 20.30 uri.

»SORA«, Škofja Loka: dne 3. in 4. junija kitajska film »Prehod čez reko Yang-tze«.

KINO RADOVLJICA, 3. in 4. junija ameriški film »OBSOJENI PO NEDOLŽNEM«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 18. in 20. uri.

TRZNI PREGLED

V KRANJU

V petek so bile na kranjskem živilskem trgu naslednje cene: ajdova moka 70, koruzna moka, koruzni zdrob in koruzna 40, krma za kokoši in proso 40, kaša 70 do 80, ješpreni 60 do 70, fižol 50 do 70, oves 30, šalotka 40 do 70, kraljiči 60 do 100, orehi 90, mleko 30, smetana 250 din liter; krompir 12, navadno korenje 20, nova koleraba 60, čebula 100, solata 50 do 100, češnje 70 do 100, kislo zelje 35, skuta 90 do 100, surovo maslo 480 do 560 din kg; redkvica 10 din šopek, česen 5 din kom., koleraba 5 do 20 din komad, por 5 do 10 din komad, špinaca 25, solata berška 20 din merica, jajca 16 do 18 din komad, piščanci 200 din kom., kokoši 400 do 600 din kom.

V SKOFJI LOKI

Krompir 10 do 11 din, čebula 80 din kg, česen 5 do 10 din kos, petteršil 10 din šopek, solata v glavicah 80 din kg, špinaca 20 din merica, korenček 3 do 10 din kos, pesa 35 do 45 din kg, por 5 do 10 din kos, rumena koleraba 5 do 20 din kos, črna redkvica 20 din kg, rdeča redkvica 10 din šopek, berška 20 din merica, fižol 60 do 70 din liter, sirček 12 din štručka, kaša 70 din liter, smetana 15 din željnika, merica kisle repe ali kislega zelja 20 din.

GIBANJE PREBIVALSTVA

NA JESENICAH

Rodile so: Zlata Bauman, delavka — deklica; Kristina Rajgel, gospodinja — deklica; Milka Pogačnik, gospodinja — deklica; Majda Smolej, gospodinja — dečka; Marija Horvat, gospodinja — dečka; Ernesta Markič, gospodinja — dečka; Helena Knaflč, uslužbenka — deklica; Zvonka Makovec, trg. posmočnica — deklica; Andreja Skenderovič, gospodinja — deklica; Danijela Bucić, gospodinja — dečka; Eva Gašperšič, graverka — dečka; Jožica Urbančič, profesorica — deklica; Marija Renko, delavka — dečka; Marija Rakovec, tov. delavka — deklica; Helene Bašič, gospodinja — dečka; Alojzija Kenda, gospodinja iz Blejske Dobrave — dečka; Frančiška Bratinja, gospodinja — deklica; Angela Ješč, gospodinja — deklica; Slavica Pačep, gospodinja — deklica; Ivanka Cerne, kuharica — deklica; Marica Pečar, delavka — dečka; Rozalija Hribar, natakarica — dečka; Frančka Tautscher, gospodinja — deklica; Helena Košir, teh. risar — dečka; Marija Jakše, gospodinja — deklica; Magdalena Kostanjevec, delavka — dečka; Stanislava Vidmar, frizerka — deklica; Marija Poklukar, uslužbenka — dečka; Antonija Klančar, gospodinja — dečka; Olga Golja, uslužbenka — deklica; Marjeta Novak, trg. posmočnica — dečka; Ana Trček, gospodinja — dečka; Ivica Alikov, tov. delavca — dečka.

Ze nekaj dni se mudri na Pungratu v Kranju potajoča menažerija eksotičnih živali »Bauer« iz Beljaka. Menažerija ni mikavala le za otroke, tudi starejši najdejo tam mnogokrat zanimivega iz živalskega sveta. Ptice, kače, opice in še in še, med katerimi je nekaj pravih redkosti, bo marsikdo videl prvič. Vsekakor pa je morda najbolj zanimiv gospodarica vseh teh živali levinja »Lida«.

Prvi gledalci so sicer upravičeno negodovali, ker za številne živali niso vedeli imen, vendar je tudi ta nedostatek že odpravljen. Vsaka živalica ima na svoji kletki ime in tudi kraj, kjer jo najpogosteje lahko srečujemo. Potupočna menažerija najrazličnejših živalic z vsega sveta bo ostala v Kranju predvidoma do 10. junija t.l.

Fabio

konič, oseb. upokojenec; Janez Samastur, oseb. upokojenec; Ana Gregori roj. Kovač, gospodinja; Janez Šmid, tov. delavec; Marija Pibernik roj. Zergaj, druž. upokojenka; Frančiška Kusterle roj. Cop, gospodinja; Nikolaj Martinkjak, oseb. upokojenec; Janez Stučin, tov. delavec; Mihael Pretnar, tov. delavec; Frančiška Zorko, krožnica vajenja; Ivan Zorman, invlid. upokojenec; Milan Bravý, holničar; Urban Ravhkar, oseb. upokojenec; Jože Klinar, otrok.

Kdor se je minule dni mudil na Bledu, je našel tod precej živahno in pestro sliko pravega poletnega sezonskega življenja. Po cestah, parkih in sprehaščiščih je živel; od vseh strani prihajajo skupine izletnikov, potovalna urada -Triglav- in -Putnik- sta nenevadno polna raznih poizvedovalcev. Kopalna sezona je že v polnem razmahu, zlasti v Grajskem kopalnišču je opaziti vsak dan več kopalcev.

Sobota, 31. maja. Pred telovadnim domom -Partizan- so bile zbrane vrste pionirjev in pionir - športnikov, ko sem prispeval tja. Pripravljali so se za nedeljski nastop ob priliklji društvene 50-letnice. Skupina pionir v kratek modrih krilih in belih bluzah je po taktilih melodijih s klavirja izvajala proste vaje.

Zares lep pogled na rdečkasto, od sonca osvetljeno teraso, polno zibajočih se teles, gibajočih v enakomerjem ritmu.

Na dvorišču hotela Jelovica so stali avtobusi z napisim: -Posebna vožnja-. Spet skupine prehodnih gostov, ki so se za nekaj časa ustavile na Bledu.

V recepciji smo izvedeli, da je od petka na soboto nočilo 180 gostov, med njimi nad polovico takih, ki se le za dan ali dva mudijo na Bledu. To so predvsem inozemski gostje: Avstrije, Nemci, Holandci in Angleži.

Spustil sem se po klancu in prišel do jezera. Sonec se je ravno skrilo za oblake in vsljivevale so se redke deževne kapije, čeprav nikakor ni kazalo k dežju. Colnarji s pokritimi gondolami so se počasi premikali po jezerski gladini, vmes pa so križarili manjši čolni in čolniki. V kopalnišču je kar mrgolelo kopalec. Tu pa tam ob pločnikih in po ograjah so posedali študentje in se utrujeni od boje hladili v senči. Meseca maj in junij privabita na Bledu največ šolske mladine iz vse države.

OBISK IZ DJEVĐELJE

V soboto popoldne se je vse nekoliko poleglo. Colnov na jezeru je bilo čedalje manj, tudi kopaleci so se umaknili. K temu je največ pripromoga nagla poblaščitev - oživel pa je po potih okrog jezera, po parkih in gostiščih. Tuk ob obali pred restavracijo hotela -Park- se je mudila skupina mladih ljudi. V razgovoru z vodojo te skupine Trajicem Uzumovim sem zvezdel, da so Makedonci. Bilo jih je 30 in trije spremjevalci. Za potovanje po Jugoslaviji so si dočeli 3 dni. Na Bledu so se mudili le en dan, nato pa so bili namenjeni v Postojno in naprej na Reko.

-Kako vam kaj ugaja pri nas? - sem vprašal tovarisa Trajice.

-Zelo smo zadovoljni, le premočno časa smo si določili za ogled Bledu. Jutri zjutraj ža odpotujemo.

Mladi Makedonci so bili prvi v Sloveniji, razen dveh sprem-

Nedeljski reporter

Ijevalcev, ki sta tokrat drugič videla Bledu.

PRI VOZACIH -JEZERSKIH TAKSILJEV-

Ob obalni poti pred zdraviliškim parkom se je v jezeru pozabovalo 10 velikih čolnov. Colnarji so prodajali dolgčas in spo-

Se za Blejčane, ki so navajeni najrazličnejših turistov, je bil nekoliko nevsakdanji prizor: čoln skoraj večji od avta

kojno počivali.

-Kako kaj vožnja danes? - sem jih nagovoril.

-Slabo je, slab! Dopoldne je bilo nekaj.

-Cudino, saj je vendar dovolj gostov tukaj, posebno pa šolske mladine.

-Da, to so največ študentje iz drugih republik. Ker so prišli od doleč, jim je menda že zmanjšalo denarja. Navadno si izposujejo manjše čolne, ki so cenejši. Saj jutri (v nedeljo) bomo pa tudi mi imeli polne roke dela.

Prišla je skupina šestih Italijanov, ki so hoteli najprej vedeti, koliko bodo plačali. Ko jim je čolnar povedal, da 150 dinarjev na osebo za uro in pol vožnje, so stopili v čoln.

-Kako pa kaj zasluzek? - sem vprašal.

-Ja, trideset odstotkov od celotnega izkuščka za opravljene vožnje je naših. Ostalo pa pri pada podjetju Grajsko kopalnišče, ki upravlja s čolni in jih vzdržuje.

CASTNE OBALNE STRAZE

Mudilo se mi je naprej. Ubral sem jo proti Milinem. Toliko ri-

bičev kot tokrat še ni bilo videti na obali. Skoraj na vseh deset metrov je stal po eden. Med njimi sem opazil tudi vnetega ribiča Jova, ki je pridno in vztrajno metal trnek v vodo ter mirno in potrežljivo čakal na uspeh. Videti je bil nenevadno zadovoljen. Ko sem ga vprašal,

pravljeno za nastop. Zastave na dolgih drogovih so se lahko pozavale v vetro, daleč naokrog pa so odmevale prijetne melodije. V zdraviliškem parku se je ta čas pričel promenadni koncert, ki ga je izvajala jesenska godba. Podobno razpoloženje je vladalo tudi na terasi hotela -Park-. Tam so gozdbeniki - Korošči, običeni v živopisne koroške narodne noše, igrali poskočne melodije in koračnice.

SE NEKAJ STEVILK

Zanimalo nas je, koliko je bilo domaćih in tujih gostov na dan 1. junija v štirih največjih hotelih na Bledu. V Park hotelu so jih imeli 329, od teh je bilo 80 rednih, ostali pa so bili prehodni. V Toplicah jih je bilo 180, Krim je imel 52 stalnih in 5 prehodnih, Jelovica 180, od teh je bilo 60 prehodnih. V Grajskem kopalnišču so do dvanajstih opoldne našeli nad 700 kopalev, muzej na gradu pa si je ta dan do opoldne ogledalo že nad 150 ljudi. J. B.

POZRTVOVALEN IN VZGLEDEN NATAKAR

Blejski gostinci radi potožijo, kako mu kaj gre, je samo namagnil z glavo proti grmu, kjer je ležalo lepo število -žrtev-. Zares, ta večer so imeli ribiči precej sreče.

kako mu kaj gre, je samo namagnil z glavo proti grmu, kjer je ležalo lepo število -žrtev-. Zares, ta večer so imeli ribiči precej sreče.

-Da, to so največ študentje iz drugih republik. Ker so prišli od doleč, jim je menda že zmanjšalo denarja. Navadno si izposujejo manjše čolne, ki so cenejši. Saj jutri (v nedeljo) bomo pa tudi mi imeli polne roke dela.

Prišla je skupina šestih Italijanov, ki so hoteli najprej vedeti, koliko bodo plačali. Ko jim je čolnar povedal, da 150 dinarjev na osebo za uro in pol vožnje, so stopili v čoln.

-Kako pa kaj zasluzek? - sem vprašal.

-Ja, trideset odstotkov od celotnega izkuščka za opravljene vožnje je naših. Ostalo pa pri pada podjetju Grajsko kopalnišče, ki upravlja s čolni in jih vzdržuje.

-Koliko časa še mislite opravljati to delo?

-Dokler mi bodo dopuščale telesne moći in zdravje.

KONCERTNI MOJSTRI V KAZINI

Sinoč ob pol deveti uri je bil v veliki dvorani kazine koncert. Gostovali so operni solisti Miro Brajnik, Vanda Gerlovičeva, flautist Boris Čampa ter pianistka Zdenka Luke. Stevilni gledalci, željni koncertnih večerov, so to pot prišli na svoj račun. Prav gotovo pa je njih edini žela, da bi bilo na Bledu v letosnjem sezonu še več takšnih večerov.

Nedelja, 1. junija. Po blejskih cestah je bilo še vse prazno, le pred potovalnim uradom -Triglav- so se skupine gostov odpravljale z avtobusi na izlete. Ni bilo še ura šest, ko sem prišel k čolnarni na Grajsko kopalnišče. Bil sem prvi gost. Vstopil sem v čolnic in odrnil na otok ter si ogledal tam zanimivo muzejsko zbirko rezbarskih predmetov in različnih preprostih ljudskih izdelkov.

S TERASE HOTELA -PARK- OB DEVETIH

Gostje prihajajo, posede nekoliko in spet odhajajo. Nekateri si s fotografiskimi aparatimi nabirajo posnetke, v pristanišču pred zdraviliškim parkom sem opazil še dva večja čolna, ostali so bili že v prometu.

PRED DOMOM -PARTIZAN- OB POL ENAJSTIH

Tod je vladalo praznično razpoloženje. Igrališče je bilo pri-

šport - šport - šport - šport

OB 50-LETNICI TELESNOVZGOJNEGA DELA NA BLEDU

Pot trdega dela in uspehov

Telesnovzgojno društvo na Bledu praznuje letos 50-letnico svojega obstoja. Ta pomembni jubilej potrujuje vrsta uspehov, ki jih je društvo doseglo posebno v poyohnih letih.

Celotna društvena dejavnost slovi na ramah vadbejskega zbera z načelnikom, urejeno in smotreno dejavnost pa podpira dolgoletna tradicija, ki so jo telovadci in spremni organizatorji prenašali iz ene športne generacije v drugo.

Blejska telesnovzgojno društvo je bilo ustanovljeno kot sokolsko društvo Bledu leta 1908 na pobudo jesenskega Sokola, ki je 1. 1906 privedel na Bledu javen telovadni nastop. Prvi starosta društva je bil Jakob Petermeier. Leta 1910 je mlađo društvo nastopilo prvikrat. Kot telovadec je nastopal tudi Jože Rus, bivši podpredsednik Prezidija Ljudske skupščine FLRJ. Leta 1912 je društvo pripravilo zlet Slovenske sokolske zveze, ki je poleg športnega imel tudi izrazito narodno preporodni značaj.

Društvo se je krepko razvijalo, uvelje je odbojko, smučanje in dresanje na ledu, odbojko, košarko, atletiko, itd. Skrbi za kvaliteto in je posebno zadnja leta doseglo lepe uspehe na okrajnih nastopih in tekmovaljih, tako da se je uvrstilo med najboljša društva te vrste v Sloveniji.

V 22 oddelkih deluje danes v društvu aktivno nad 500 pionirjev, mladincev in mladinc, med njimi tudi precej okoličanov.

Pri društvu pa je tudi oddelek telovadcev, pripadnikov JLA. V počasnosti letošnje 50-letnico je imelo društvo že razne prireditve, tako mednarodno smučarsko tekmovanje na Pokljuki, pionirska smučarska in drsalna tekmovanja, zbor na Lipencu, skakalna tekmovanja na Jakopičev pokal in druge.

Bled, dne 1. junija. — Danes ob 15. uri je bil na igrišču pred domom TVD Partizan velik telovadni nastop ob 50-letnici telesnovzgojne dejavnosti na Bledu. Po kratkem uvodnem govoru je predsednik Partizana, tov. Jože Kapus razvijal društveni program. Slovesnost se je med drugimi številnimi gosti udeležil tudi Jože Rus, bivši podpredsednik prezidija ljudske skupščine FLRJ, po rodni Blejce in aktivni telovadec predvojnega telesnovzgojnega društva na Bledu.

Pri nastopu je sodelovalo 400 domaćih telovadcev pionirjev, ki so izvajali različne proste voje, simbolične skladbe in igre z žogo.

Med mladimi izvajalcji so se na nastopu lepo izkazali tudi škofješki mladinci in pionirji. Z vajami na orodju je nastopila okrajna telovadna vrsta članov iz Članic iz Kranja.

Telovadci vojaki-planinci iz Bohinjske Belje pa so izvajali proste voje in vaje s puško.

Z mladinskega festivala v Prištini

Dan mladosti na Kosovem

V ponedeljek zvečer se je vrnila v Kranj skupina 80 mladičev iz mladink ter pionirjev, ki se je udeležila IV. festivala Ljudske mladine Jugoslavije »Bratstvo - jedinstvo«, v Prištini. Ceprav utrujeni od dolgega potovanja, tega na njihovih obrazih ni bilo opaziti, videti je bilo le, kako se dolga vrsta novih vtirov, doživitev in prijetnih uric prepleta v njihovih mislih.

Tako je bilo to pot že četrtek, vedno ob istih dneh — za rojstni dan dragega tovariša Tita. Medtem ko je bil lani ta festival v Slavonskem Brodu, je bil letos v Prištini, prihodnje leto pa bo v Kranju. Tako so soglasno sprejeli sklep predstavniki mladine, ki se je to pot zbrala, na konferenci v Prištini.

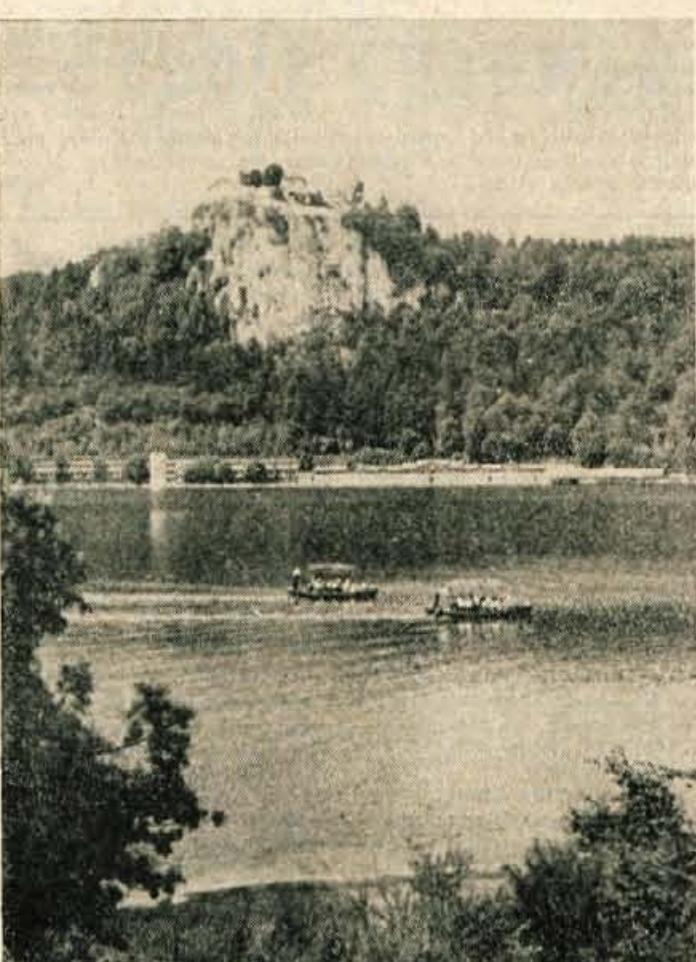
Uspehu, ki so ga tudi letos dosegli Kranjčani na festivalu, gre vse priznanje. Sicer so lani v Slavonskem Brodu pobrali vrsto prvih mest, kar se to pot ni zgodilo. Toda će upoštevamo konkurenco, ki je bila lotos na dokajnji kvalitetni ravni, beležimo na predek. Vsekakor so bili letos najuspešnejši obojkari — osvo-

jili so 2. mesto; nič manjšega namiznotenski igralci; šahisti so bili v obih srečanjih zmagovalci, toda nepravilni turnirski pravilnik jim je onemogočil, da bi tudi letos odnesli lovorce; pri košarkarjih pa je prišla do popolne veljave utrujenost. Nitli volja nitli borbenost jim nista zadostovali, da bi se lahko uvrstili višje od 5. mesta.

Nad tisoč mladičev iz desetih mest Jugoslavije in številnih domaćini pa so bili nadvise navdušeni ob gledanju in poslušanju kulturnega sporeda dveh skupin iz Kranja. Godalni orkester Glasbene šole in solisti (Lia Lipar, Vida Ogriz in Jožica Puhar) so veselo presenetili vse s svojim izvajanjem. Za prav nič manjše presenečenje pa je poskrbel tudi halešna skupina DPD Svoboda iz Kranja. Oba ansambla in skratka sklop vsi nastopajoči Kranjčani so bili od gledalcev nagrajeni z navdušenim aplavzom, kar jim je vseč.

V odločilnem setu, ki je odločil s prvem mestu, jim je zmanjkal tape.

FaBo

Prijetna je vožnja po mirni gladini blejskega jezera

V odločilnem setu, ki je odločil s prvem mestu, jim je zmanjkal tape.